

האגדרה לביית אברמוביץ

המייסד אב אברמוביץ, לימים בנו וכלה שמעון ובלה גיטה קיזאוב בתו רגטלה, בתם הבכורה של קיזאוב, משמאל אשתו של המייסד דיה שרה ובנם אברהם (אריה).

הם לא החטיאו את המטריה

"רבה הייתה המלאכה עלי ועל אוחדים מורי באחד מימי אב הכהנים ביפו העיר, טרם יצאו לנטות אוהלים על אוחזתנו שרכשו לנו. קניתו שני סוסים ועגלת, קרשים, מוטות עץ ומחלאות להתקין מותם אוהלים. מותם, בסאות, שלחנות יותר כל אוהלים – לא לשם קישוט ונור אלא לשם ישבת ארעי עד אשר נקים לנו בתים – גוחלים. כל' בישול, לחם וויקות לאנשי אשר אתנו תחנן ומספוא לבתומיינו" – מספר ראשון מיסידי ראשל'ע, ולמן דוד לבונטין, בספרו "לאין אבותינו", על עדר בראשית של אותה חבורה מופלאה – המיסידים.

בஹמשך יספר לבונטין איך התחרז בינוים ישבו אותה עגלה הסטورية, בט"ז באב תרמ"ב, מי ינוג את הסוסים. וזכה בכבוד הוה יהודה חנקן, תමורת טו רובל לטובת המושב. "بعد הכבוד לנחוג בפעם הראונה את הסוסים של המושבה הראונה – ונחן לו את הכבוד הוה בחורצת קדרש ובעלצת נפש יצאו את העיר יפו ונשים פעמינו ללכת אל אוחזתנו".

בין אוחדים אחויי "זרדת קודש" בעגלת הסוסים ההסטורית של המיסידים היה גם אב אברמוביץ מפטרבורג, אבי שושלת האברמוביצ'ים – האמירותים והבןזאים. התלהבותם והראוניות של יהודים והזלמים אלה, להחיה שמנת הארץ הקדרשה, תפנה עד מהרה את מקומה לימים אפורים כעפרה בברחת הקצה המנרגה (על המרד, על ימי הבראשית; על המיסיד זאב אברמוביץ ראה גם ברשימת ראשן לעצן של לבונטין ושות).

עד יתרבר להם, שהנחלתה אשר רכשו אינה גענית לחלוותיהם החלקיים של סוחרים ובבעל חrostת חסרי ידע וקלאי בסיסי. עד מהרה יתברר להם, שייהה עליהם לנוטש חלום מותוק של משק רב-ענבי (אטראוגים, תולעים), ודין וכל שבעת הדמיניס. עוד יעמדו ביסיכון מר – של מאבק עם פקידות הברון – פקידות נקעה ובלתי מבינה לנפשם – מאבק שכוניקת אותו ימים מגדרה כ'מרד הגורל'; עוד יהיה עליהם להאבק עם שודדים ומונגולים ערבים; ויהיו עד "מלחמות היהודים"

בין לבן עצם, ובין לבן אנשי הבעל"זים, החשודים ב"שמאלנות" יותרה, וזהה עד עלידים לעבו רחלאות מלסתת העולם הראשונה, ארבה מחולות וכו'.

אבל, היה שכר לעמלם. בשנת תרס"ג, לקרה מחייבת יובליה של ראש"ע, פונים המיסידים – יור' הדור, ואב אברמוביץ, אחיהן מודרכי פרמן, רואון יודילוביץ, יעקב כהן, במנזר ל'בני ישראל בכל אחר ואתר" בם הם סוקרים. בקערת, את אשר עבר עלידים מאו תרמ"ב. בין השאר אלו קוראים: "אחים, דגכם וԶואים כי מצידנו אנו לא החטינו את המטריה, עבדנו בזיהע פניינו ונ嗥ר מדבר לברמי הור; חי עזחנו סדרנו על הסודות זהות רחלאות שלם על פ' זקינו בחוריות מונדי עניינו, וב'ה אין פרץ ואין עוזחה בהרחותינו. מכתבי טרנו באו חיים לשפט אוחזינו ווירטנו ומסורתנו, שוד יסוד וחינו". מיסידים ואומרים כתובי המשנש המעודד הזה: "זהנו מארושים, אף שעש שבמנו עמוסים המונש שגיאות ותלאות, אבל עם זה פינו דרך למים יבאו, שבל אשר יפנו הבאים לבנות חרבות ולחוזיב נשמות, ילמד מכל אשר עבר עליינו ומכל אשר עשינו, ללבת מעטה בדרך סלה, ואלדי אוחזינו אל יזובנו ואל יטשנו לנכח" (ספר היובל מאות אמר. פריימן, ברך א', ע' 126).

במלים אחרות – חבירי ועד מחייבת היובל, שבראשו עמד זאב אברמוביץ, אומרים לבאים אחרים: אנו שללנו מחייך כבר, אבל עשינו משוזע למטען הדורות הבאים ומעתה עלייכם למשיך במשימה ואלדי יהודה בעורכם.

מי הם זאב אברמוביץ ואשותו יהודהשרה, לבית שמעון פרלמן, שלפני מאה ועשר שנים נשאו את עירם פטרבורג שבروسיה, לקחו את הפקלאות שלהם, עלו בנניה, ויזרו לחופה של יפן, והקימו יהוד עט אחרים מושבה בלב יישומן, הנובל עם חולות נורדיים וויסט-זולמיים? נמלטים מפורעים? מי הם אוטם ראשוני הראוניות, האילן הפרה, שהסתעף ותלה וצאנאי אותה האסתעפות ברוכבה – מהם החיים עזים באותה מושבה, שהפחבה לבך גROL – אולי לדאמן ליכם של המיסידים, שאמרו לבנות ולהבנות ולהקם כאן נחלה חקלאית לורעיהם אחריםם?

השורשים

את שורשי המשפחה הענפה הם מעצנו – לפי מסורת משפחית שוברת דורות – אצל זרב הגאנן רבי ישואיל גינזבורג, המכונה ה"זאראיעער", בן רבי אליעזר בן ייאל גינזבורג. בספרו "עיר ווילנא" אנו מוציאים ש"ר" שראיל גינזבורג נולד בשנת תקמ"ד (1784) אביו ר' אליעזר, שהיה "זעק מיט" אצל הגאנן מווילנא (הגר"א). הביא את בנו בן ה-12 לפני הגר"א זהה ניבא לו עתיד מוזהיר

וירום ולא החטיאו ויפלו שודד ועמהם עד כשלושים איש הומתו ביום ההוא" – מסופר באותו מקור.

ר' ישראל גינצבורג נפטר בה' בתמוז תרייז (1857). בניו: ר' אליעזר ור' אברהם, מצאו בכתביו אביהם, לאחר מותו, שהוא מבקש להורות על מעבתו הנוסת הכא: "פָּנִים ר' יִשְׂרָאֵל וְלִילְבָּד בַּהֲקֹדֶשׁ ב' אַלְיָזָר שָׁהָרְבִּין תּוֹרָה בְּרַבִּים וּמָוֶרֶה הָרָה בְּפֶה קְהַלְתָּנוּ שְׁלֹשׁ אַרְבָּעִים שָׁנָה". עוד ביקש שלא יכתבו במעבתו: "מורה דרך – פָּנִים וְאַוְלִים לְאַבְּצָדָקָה".

שני בניו: ר' אליעזר ור' אברהם הקימו לזכר אביהם בית-יכנסת על שמו: בית-יכנסת "בית-ישראל". באותו בית-יכנסת אספה בין השנים 1910 עד 1913, תרומות לטובות "חברת חמיכת גינוי-ישראל ערביה אדרמה ובעל מלוכה בסוריה ובארץ הקדרשה" لكنן אדרמה בארץ ישראל.

כאמור, המסורת המשפחתיות אומرت, שזאב אברמוביץ היה בנו של אברהם גינצבורג ונכדו של ר' ישראל גינצבורג (האורעצעער).

בכל אופן יש שני עבדות בעלות ממשמעות הדואשות לשאלת ייחסין זו: עצם המסורת לשורשים אלה, שהביא עמו זאב אברמוביץ בעת שדרוכה רגלה על ארמות יפו בתרמ"ב 1882; ועובדת נספת החשובה מאר: בביתו של דרוי בקייאב, בנם של שמואל וללה בקייאב, תלמידה על הקיר תמונה ענקית – צייר דיזקן של ר' ישראל גינצבורג – הוארעצעער – תמונה שהיתה תלויה בדורתו של סבו שמעון בקייאב בנו של זאב אברמוביץ.

כasher ראיינו תמונה זו לאשונה נדרהנו לדמיון המודדים שבין פניה עינו ופיו של ר' ישראל, לפניה היפים של אדרלאידה יקוטיאל לביון שמעון בקייאב בנו של זאב אברמוביץ – יויף עובר דור אחר דור, עדות כמעט גנטית, ליחסים המשפחתיים. מסתבר, שגם התמונה עצמה עברה בדור המשפחה דור אחר דור ונמצאת עתה אצל יינו של זאב אברמוביץ.

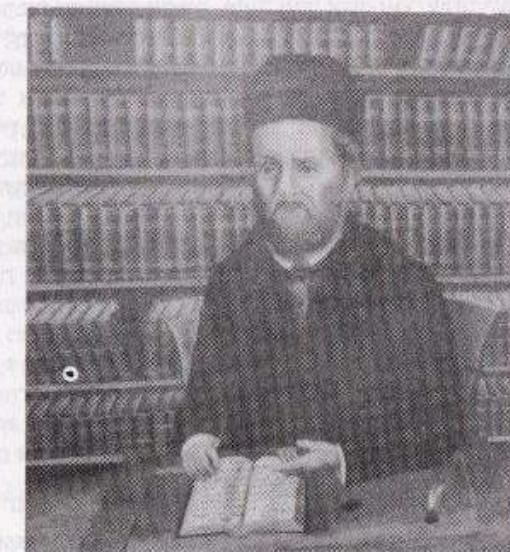
ועובדה נספת: שמות בניו של ר' ישראל: אברהם ואליuer, חווו גם אצל בניו ונכדו של זאב אברמוביץ.

ואשר לחליל החסירה: מה לאברמוביץ ולגינצבורג, שמענו שני סברים. אחת אומرت, שהיות שזאב אברמוביץ היה בעל בית-חרושת לסריגים ברוסיה, ובטור יוזדי "מעועל", הוא ומשפחתו נהנו מוכויות יתר שקיבלו היהודים "המעילים" בתקופת הרפורמות של אלכסנדר השני – בשנים 1855-1881 – שורשה לאותם ייחסו את שם חלקו רוסיה ולאו דזוקא "תחום המושב" ואו הלך זאב שינה את שם משפחתו מגינצבורג – שם יהודי מובהק – לאברמוביץ – המנצל יותר בשם רוסי – ו עבר לפטרבורג, שהפכה אז, יחד עם מוסקבה, למרכז גדול לייחודי רוסיה (האנציקלופדיה העברית, ט', ע' 899).

ושוננה בקרליפמן, בתם של חסידה ואליuer בקר, ונכדרתו של שמעון

כמורה והוראה בישראל, ואמנם, בהיות ר' ישראל בן שלושים שנה, בשנת תקע"ד (1814) הוא מתמנה למ"ץ (מורה עדק) בזעירעצעער – פרבר של העיר וילנא. ומכאן בינו: הוארעצעער.

ר' ישראל התייחס בגיל עיר מאביו, שנספה בפוגרים שערכו חיליל העבא הרוסי, בשנת תקנ"ד (1794), בעת שסגורו על וילנא במטרה לבבוש אותה מידייהם של הפלינים מסופר ב"ספר ווילנא", שהזבב נטיל מצור על העיר ואין יוצא ואין בא אליה, ור' אליעזר, יושב מגרש אראעצעער, יצא והוא וגיסו ר' בנימין לאיזה עניין והצופים ארבע עלייהם

ר' ישראל גינצבורג (האורעצעער).

בנגב" (דרום רוסיה) או כימי "הרומים", ועמידתה מן הצד של החברה הروسית ושל המתוקדים שבבה.

לבונטין, בספרו, מתראר במלל פשטות וקשות עד אימה איך משורת ביתרמלין בחוקוב מסלך אותו מהמלון כי פקרות ראש המשטרת חווה עלינו עד מادر לבתיו תחת ליהודים לדור ביתה מלוננו".

בחרצאה בקבינץ עיירה רזרד ב-22.6.57 על נשא הבילויים, יתאר משזה מאירוביין, מי שהיה חתון של זאב אברמוביץ, את אכובתו של הנער היהודי שהיה פעיל בתנועת ה"נרדוניקס", תנועת ההילכה אל העם, מעמידתה של תנועה זו מנגד כאשר התעללו ביהודים: "פעם היה עיר למחוזות החווה של הפוגרים. בחווית טרפ הטענו יהודים אדרם על יהודים הולכים לתומם. אוזי שמעו את הצחוק הפראי של המונ פרווע בשעת מריטת ז肯 יהוד עט בשער הפנים" מספר מאירוביין.

זאב אברמוביץ המפוקח קרא את המפה ואת הכתובת על הקיר ועלה לארכישישיאל, באיש תנועת "חיבת ציון" – תנועה שהיתה חווה ביותר בערים מרכזיות ברוסיה כולל פטיבורג. במקורות מסוים, שניטה, בתוקף היותו בעל מקצוע באրיג ובקיוא בענייני מסחר, לייסד כאן בית-חירות לאירינה, במבנותה שהביא עמו. אולם הדבר לא עלה בזיד. בתזכיר מפורט אל פקידות הבארון הוא מדבר על ליבו של "הנדיב היהודי" לחיקות אותו מפעל: מספר על חישותו ועל החזקה בו במוריה התקיכון כובל, אולם, לתוכירו המפורט לא היה מענה – למזה לא ידען. אולי הצעעה באה שלא בעתה, בעת משביר החיסים בין פקידות הבארון לבין המתישבים – משביר שגרם להמה שמנונה – המדר הגROL נגיד אותה פקידות.

את תוכירו של אברמוביץ לבארון רוטשילד לא מצאנו, אולם רמז כן מצאנו.

במכתב למג'ה מקופה ישראל, ש. דירוש, מהתאריך 22.6.83, קובל רוטשילד שאכן לו הרבה נחת מתישיביו ראשון לציון והורשים ממנה שיחפור להם עד שני שתי באורות מים: "מקשים מפרעות על-מנת להקם כמה תעשיות ועירות. כדי להושאך על אמצעי הקיום שיובילו להחיזיא מעיבוד ארמותם". "זרושם שקיבל מרי יונציאני" – אומר רוטשילד במכתו – "הוא שביעם רוחים הם לעסוק בדברים אחרים לגמרי ולא בחקלאות – אין אני יכול שלא לפול בהזיה. בראותי כי כל הקורבנות שהבאתי לא העמידו עדרין תועצה יפה מזו. אבקשך להודיע למתישיבים הללו, כי אין מתקבון שיטסק בזיה עניין שהוא מוחץ לעבודת האדומה, כי אל להם לסמרק על שום עדרה ממנה להקמת תעשיות שם רוחים ליחס".

נראה, שמאוחר יותר הוא בכל זאת מתרצה. בעת ביקורו בראש"צ ב-1899, הוא אומר למקבלי פnio "אם עבדת הכרמים איננה מספקת

בניזא, שראינה בשעטו את שמואל בניזא, מספרת בשם ששוינו השם מגינזבורג לאברמוביץ קשור בפרשת "הקנטונייטים", כאשר שליחיו העזар חטפו ילדים יהודים וגיסו אותם לשירות צבאו של 25 שנה – פרשה מבישה שדברי ימי יהדות רוסיה והספרות מרבים לדבר בה.

שמואל בניזא, ידע בספר, ש' ישראל גינזבורג נתן לכל אחד שלושת בניו שם משפחה אחר ובכך הפכו לבנים יהודים, הפטורים משרות צבא – שהיה קשור, במרקם רבים, בהמרת הדת, וכן הפך סבו לאב אברמוביץ.

ועתה, לאחר שהרבתנו את הדיבור על דמיון הרבני, נשוב לביתם של זאב אברמוביץ' גינזבורג וחיה-שרה לבת שמעון פרלמן, ונראה שגם על רקע חידום הקשיים במושבה ראשון לציון, שנמנו עם מייסדייה יהוד עם אחרים, בתרם"ב.

זאב וחיה-שרה אברמוביץ

לעבנו אין לנו מיידיע רב על חיים של בני הזוג ברוסיה עד שודרכו אל אדרמתה של יפו. דווקא שווא נולד בשנת התר"ג, 1843, בעיר קידין – שכמוהו קובנה. ככל הנראה גם חיה שרה מוצאה מקובנה. שם אמה – חסידה (שושנה ליפמן אומורת לנו שאמה: חסידה – ע"ש אמה של חיה שרה קרוואה).

לבני הזוג נולדו הילדים: עפרה (פניה מאירוביין), שמעון בניזא, אליעזר (ו"ר לזר בניזא), מרים (מניה מאירוביין) ואברהם אברמוביץ. עוד דודע – וחדברים כתובים בדרכיו ימי ראש"צ – שהאיש חיסל את עסקיו ואת בית-חירותו לסדרים שבפטרבורג ובאים תנועת "חובת ציון", שעליה אריצה בשנת התרמ"ב 1882 מסתנה ביופו לאגדות "חולצי יסוד המעלה" שבאראה עומר ז. ד. לבונטין, שכונה את אדמות ע"ן הקורא, עליה מיסדים את ראש"צ. ואב אברמוביץ קונה 500 דונם ארמה מאות מוסטפה אפנדי באמצעות חיים אמולג, סגן הקונסול הבריטי, נטע ברם ובונה את ביתו, ולאחר מכן מעלה אריצה את ילדיו ואת רעיתו חיה-שרה.

סופות בנגב (הרומים) – בכוח דוחף

מה דחק את זאב אברמוביץ, התעשיין ובשל הנכסים, לנושט את פטיבורוג שהטיבה עמו, ולעלות לישמן שבארץ הקודש אברמוביץ היה אמן ציוני והשתיך לתנועת "חיבת ציון", אולם הגורם הרוחק החרעה רבים מיהודי רוסיה באותו עת, ואשר גם ביא גינה מודרשת לתנועת "חיבת ציון" – היו הפלצות ביוזדי דרום רוסיה, בשנים תרמ"א תרמ"ב. פוגרים קשים, המכונים בספרות ובהיסטוריה כימי "סופות

עדין לפרשנכם, כי עתה תחטסקו גם בעור איה ענפי העבודה" (loth ארץ ישראל 1899).

האם התכוון בדבריו המאוחרים גם לענפי תעשייה – לאחר שנטחה ביקורת על שיטתו במושבות – לא נדע. בכלל אותן, מה שנגע לבית־הזרות שהוצע ע"ז אב אברמוביץ – זה היה כבר מאוחר מדי. חנית, אשתו של ר' ר' ישראל קלורפין, ובתו של שמואן בן־זאב, ספירה לנו בשעתה, שלאחר שתוכניתו של סבה אברמוביץ נרחחה ע"י הبارן, הלך אברמוביץ ומכר את הנולדים שלו למשה מונטיפורי, שעשה להקמתם של בתיארנה מושך לזרות העיר העתיקה בירושלים.

איש המשען והרטושייה

חרף בשלונו הצורב במאמציו להثبتס על תעשייה לצידם של החקלאות, שוניהלה אותה עת אכבה מרה לאייריים. היו סוחרים בעיקרים ולא הבינו דבר בחקלאות – פרט ליהודה חנקן – אין אברמוביץ אומר נאש. ב-1884 מארחת לו פקידות הبارן משכנתה בסך 6,000 פרנק – משכנתה על ביתו ואדרתו, והוא נטע כרם, ובמהמשך ינקוט עידיabisinos נספחים.

בשנת חרטמי' (1886), כאשר מודכי לובמן מתחמזה למורה והמושבה, ונטקה חזמה להעלות את רמת הלימודים בבית־הספר, ושהבנות אף דן תלמידה צרפתית, הוא שוכר כיתות־לימוד בשני בתים: אצל אברהム מרוקבי' עבו ר' הבנים. אותם יילמדו לובמן, חיים־טוביה וברד, ואילו בכיתו של אב אברמוביץ מתחממות כיתות הבנות, אותן יילמד המורהabolufiya – הכל בצרפתית.

מנשה מאירובי' מבאו ר' על הנטיעות במושבה (ספר ראשון לעין), מספר שהיודה ליב חנקן – החקלאי היהודי בחברות האיכרים – שראה בקרים ארץ־חולדה, אך האיכרים שם נעזרים בגמלים לעבודות השוד, החליט להeur בבדמה גמלונית זו הן לעבודות שדה והן לצורכי תחבורת. כך עשה גם אברמוביץ.

וכה מתאר הוא ואשת עדריו של הגמל במושבה: "ותהיא ראשית מעשו לרתום את הגמל אל מרכבה קלה בעלת דריופנים ולנסוע בה ליפו. ויהי הוא העגלן וערחו, ואב אברמוביץ, חברו לנסעה בלבוש הדר. בהופיע המרכבה הרתומה למול עם הנסעים ביפוי, התראסף סביבם המן ערבים טרנינם, רקדו ומחהו כפ".

מנשה מאירובי' מספר, באותו מאמר, שאת ענבי הביצורים הראשונים מכרו לגרמנים שבשRNAה, ואילו אב אברמוביץ יש לו יוזמה משלו. הוא סייר במרחף ביתו מין יקב פרימיטיבי לתעשיית יין. ולמטרה זו אף הזמין מומחה ירושלמי, אלישע שמוי, שעשה יין מבושל נסח ירושלים.

איש החיבור אברמוביץ
דוד יודילובי' מתאר את אברמוביץ כאדם מסור לכרכמי ווחשב בין הכרמים הטובים. כרכמי היו למופת. הוא לך חלק פעיל בעבודות החיבור במושבה, נשא בעל תלאותיה וצורתיה בשנותיה הראשונות, ונבחר פעמים רבות לחבר ונדר המשובה, וודי נברה הנאן במשר שניים.

יחסיו המצוינים של אב אברמוביץ עם יודילובי' עד יתקללו על רוק מגפת החולירע, אבל על אף בהמשך. רוק, שיחבת צין – שבת צין – וראשון לעין" אמר זרובבל בחוברת "חיבת צין – שיבת צין – רוק מגפת החולירע, אבל על אף בהמשך. רוק, שיחבת צין – שבת צין – וראשון לעין" אמר זרובבל בחביב, שאברמוביץ היה אחד הראשונים שנטע כרם וקנה בהמות כדי לחזור על חלקאות. אף הוא מספר בעניין בית־החרשות לאירגה, שנודע לרעתו לאירגה טליתות. אולם נראה לא הספיק לו ממונו, לאחר שישים את כל המגעה ממנו בענין הנחלתה של הדקם את ביתו, ואז פנה אברמוביץ לרוטשילד והצעיר לו להחות שותפו להקמת בית־ההורשת – תוכנית – שכיווץ – לא כותה לברכו של הנדיב היהודי. זרובבל חביב מצעין, שאברמוביץ התמסר לכרכמי ולמשקו, תוך התייחסות והצלחה מרובה, ושגם בנז' העטינו במסירותם לעבדות האדרמה וعمل־כפאים "במלוא מוכן והמלה". עד הוא מספר, שאברמוביץ היה פעיל ציבור והוא מוכבל כאדם ישר, שאפשר לסקור עליו לשעת צורך.

הרגל הציוני הראשון

הרגל הציוני כפי שהוא מכירם אותו היום, הועז לראשונה ב-1891 בבסטן, לרجل הנוכת אולם אסיפות של ח' "בני־עין" של יהודת אמריקה, אבל היומה לציירתו והגפטו של הרגל יצאה מכיתו של אב אברמוביץ ומסתורת הדא, שהודגלו בעשיה מטילהו, ומעשה שהיה בר' היה: בשנת התה'ת'ה, במלאת לאשאן לעין 3 שנים, כתוב הבל"י ישראאל בלקינן לחבורי הוביל"י זאב דובנוב – הדראיך 21.5.85 – שבוונטו ובהסכמה אוסוביצקי מפקדי הבארון רוטשילד, הוחלט לסדר חוגגנהليلי' ה"חדר", שבאו לבושים חגיגית. יאנו, אני ופאני היינו טרודים בintoshim בעשיית הרגל". ומוסיף בלקינן: "זו הייתה רמות הרגל אשר עשינו: ריעית אריג לבנה, שתיים שתים רצועות של תכלת משני קטניות, דוגמאות הטלית שלהן, ומן דוד של תכלת באטען. מקוצר הום לא יכולנו להוציא גם מלים באטען".

מכתו של ישראל בלקינד נדפס בתרגום העברי ב"מיימים הראשונים", שיצא כתוספת ל"בostonian" בעריכתו של א. דוריאנו. בהערה נאמר שם: "יש לשער, שמקאן ואילך נעשו תכלת ולבן צבעיו של דגלנו הלאומי".

המוחמים במילויו שuber בקשר בתיהם (ראה, ארץ ישראל בעמל כפים, הוצאה מעיריך, ברך ר').

באסיפה כללית של תושבי ריאשלאג', שהתקיימה בט' תשע' תרט'ג', 17 באוקטובר 1902, הורה ד"ר אוסטין לנהוג כליל והירות ובינוי: להורתם מים וחלב, לא לבוא מגע משא עם ערבים; מי שיצא מפה (מהעגלונים) כל יישוב, לא לאכלי אכילה גסה ועוד.

באסיפה כללית נספת, ב'כ'ח בתשרי, שנונה בנוסח הגרנטן (הסוג) והוחלט פה אחד להפסיק "הקומיניקציון עם לוד ורמלה"; "אסור לכל אדם ללבת שם, לשלחן מכתבם דרך לוד, רמלה" וכו'.

והנה – קובל עוד הגרנטן נגיד משפט². אברמוביץ', שהבניסה מכתב מלוד לתוך המושבה, למורת החלטת הוועד. הבן, אברהם אברמוביץ', מואשם. שהוא "חטף את המכתב מן הרכוב ו עבר על סוט באמצעות המושבה והבניסו בכוח בבית אבותיו, אפילו לא מעשן" (לא חטוי – אש.).

עד המושבה מצעיע שורה של עונשין על המשפחה: א) קרניטן על הבית בלבד, לא יוציא לבמה ימים. ב) קרניטן על כל שכני הבית. ג) עונש על ז. אברמוביץ'.

מחליטים לחטיל הסגר על בית אברמוביץ', על ההיקף יהלט הרוקטו. הוחלט גם לעורק משפט לאברמוביצים.

ערשים משפט, ויהודילוביץ' טובע את עלבונו מהיה-שרה, שהעליבה אותו ואף הרימה עליו ז'. ובמשפט מחליטים: להטיל מעצרית על אברהם (אויה) אברמוביץ' במשך 10 ימים; על אחיו ואחותו להתחייב בכתב, שמדובר והלאה לא תהיה להם שום התקשרות עם לוד ישירות מושאש, רק דרך יפו ובאונן רשמי, ועל הבחוור אברהם (אויה) אברמוביץ' לחותם, שהוא כבנע תחת המשפט שפטוחו.

ואשר לتبיעתו של יודילוביץ' נגיד היה-שרה מוחלט בתיידםמשפט – "ברוב דעתן גדול" – שעלה לשלם קנס 10 נפוליאונים. הכסף ייכנס לקופת הוועד ויוקדש להזקנת גדר לבית-העלמין.

ואמנם, היה-שרה ושלשת הבנים מותחים בכתב לאיית לפסק-דין: יזמים ימענו כי עברנו על התחייבות זאת, הרי אנו נכנעים תחת כל �ין עונש אשר תשים علينا המושבה".

בעקבות עיטה, שהגיש זאב אברמוביץ' נגיד המשפט שערכו לו ולמשפטו, מחליטים לשחרר את אויה ממעצרבו, ואשר לנשוח מהאה ודרישה למשפט וחזר, חותם ע"ז 10 תושבים, או יקרא הזעדר לאסיפה כללית של התושבים.

мотיעים עם ישישי המושבה
בכל הנראת, השפעה תקנית זו קשות על המשפחה, שהיתה

איתן בלקינד, בספרו: סיפורי של איש ניל"ז, מספר על אותו מעמד, שהה זה ביום בו עמד הבאוחן לבקר במושבה "הזכוננו עשרות פרשים קיבל את פניו בבואו מיפו. העזיריים נגשו ב��חו של המיסד ובבָּא אברמוביץ'. אמרו לישראל בלקינד: "בעל שאן לנו דג'ל. לך ישראל את טליתו של המיסד, פרש אותה, העמיד במאצערתת מגן דוד כחול, הנרי אותה על מות ומסר אותה לפירושים, באומרו 'זה לכם דג'ל' ודgal זה אומץ כדגל הלאום בקונגרס הציוני בשנת 1897".

חויה-שרה – אשה יפה ונמרצת
בשעה שזאב אברמוביץ'стал במושבה גם בשל פעילותו העיבורית, והוא מזכיר בהיעדר אותם ימים, אין לנו פרטים רבים על רعيיתו היה-שרה לבית פרלמן.

נכדרה, עוזיאל אדריאדה יקוטיאלי מספרת, שהיא הייתה אשה קשה יפה וחזקת-קים, ודיא נראתה כבוחרה עיריה. שמעו מעשה: פעם הלכה ברחוב ומאהורה הלאה שני גבראים שהחלו "להתעסך" עמו. היא הפניה את ראשה אליהם ואמרה להם בחומר ובאידיש: "ז'כט נישט אוף אלטע מעיזו" (מה לכם ולמצבות עתיקות...).

עדיה ספרה לי, שהיא הסירה את טבעת-הנישואין. שהייתה על עצבעה של היה-שרה בעת פטירתה, ושמורה עליה מכל ממשר. לפני שנים, בעת פריצה לביתה של ערדה בשדר נציגוין בתל-אביב, נגנב תיק תכשיטה ובתוכו טבעת הזהב של היה-שרה.

הסכם עם יודילוביץ'
על היה-שרה אשה ממרצת אנו למורים מוחתקרי שחייתה לרג' בשנת 1902, עם יודילוביץ', על רקע הפניה שהיתה במושבה בעקבות מיגפת החולר, שפרצה בכמה ישובים בארץ. ומשעה שעודה כך דלה: בסוף המאה ה-19 רבו בא"ז מחלות קשות וביניהן אבעבועות שחורות, דבר, חולר, וקדחת-צחובה. הסיבות – הונחה בחיסון, תנאי היגיינה ורודים, בעיקר בכפרים, ואו שמייה על סינטציה, (בתישימוש פתרוחים וכ''). מוחלת החולר שזיהפיעה בשנים 1901-1903, הייתה למגיפה קטנית שהמיהה למשך מר' 1500 איש.

הסגר קשה, שגרם לעוני ולרעב, הוטל על ירושלים, חברון ותבריה. ד"ר מיטרמן, שהיה מנהל ביה"ח של המיסון הבריטי באותה תקופה, מספר על המגיפה שהשתוללה בטבריה, שלא ניתן היה לשכנע רכבים מן האנשים להשתמש לצורכי שתייה רק במים ורטוחים, שסופקו להם ללא תמורה ובשפע ע"ז הרופא והטורון הסקטוי, והשתמשו במים הרותחים לצורכי ביבסה, ואילו לצורכי שתייה השתמשו במים אגם

ועד המושבה מוחלט להטיל הסגר על משפחת אברמוביץ.

מהמשפחות המכובדות וההגנות במושבה. מאוחר יותר שוכחים לזכ פרישת אותו "מכחט לא מעשן" שהובא מלוד. באסיפה שמקיימים 15 נבחרי ואסיפה הכללית, ב"ט באירוע תרסט"ד מוחליטים: "אחרי משה ומתן עם שישי העדרה, לזרק אותן אל הנברים דנובחים למען תהיינע על הפעולות אשר עליינו לעשות". ובין המזומנים להצעורף לאוטו "בית לורדים" של יששי המושבה, אנו מוצאים גם את אב אברומוביץ.

והמשימה המוטלת עליהם זו היא כרלמן: "לטובת עתורת חיינו במושבתו, לטובות עתידה ילדינו הבאים אחרינו. הנה מוגאים לנחן להוציא אתכם ולהחליף דעתינו ולגלות איש איש את דאגתו לפני רעה ונוקה כי הדברים יביאו לידי הטבה והשבחה בעמוננו והחומריו והרוחני והיעני עד מאר. ולתבלית זו נבקשם לבוא היום, בשעה 3 אחאה"צ לאספה בבית העם".

נפטר שבע"ם עז ציוני

זאב אברמוביץ נפטר בגיל 72. על מצעבתו – בחולת המילידים בבית העלמיין היישן בראשות ע"ץ חוקות המלום: פ"ג איש שר וכוכבר, חובב עמו וארצנו, מיליצי המושבה ורוואשנותם (רב' זאב ב' אברודם אברמאוועיטהן. נלב' ע"ט (נפטר לבית עלמו) עבר ראש חורש שבט תרע"א 1911. באשב' חורבא למושחות ספּהוֹן לוֹן: אַמְּ, פֿרִימְן ... שליט.

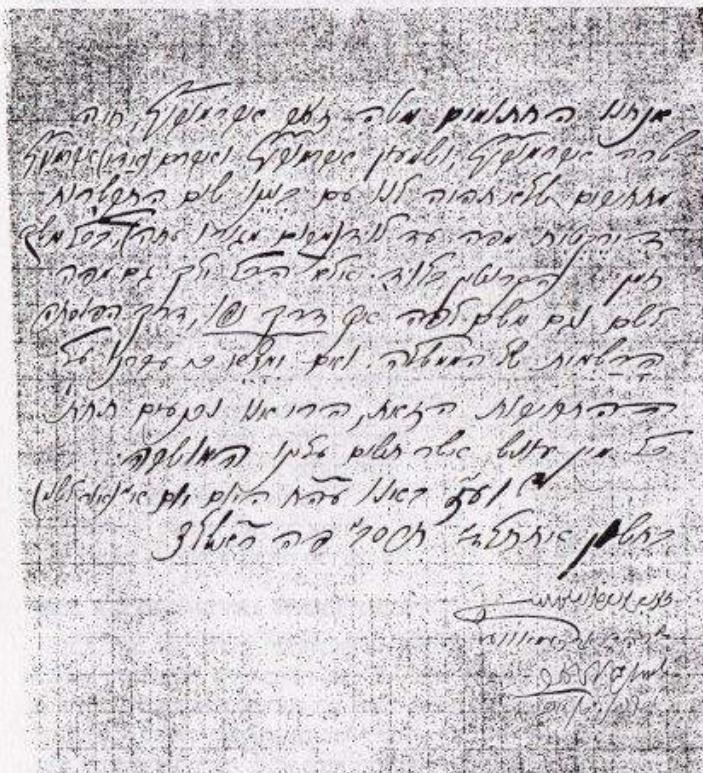
8 שנים אחורי. בשנת תרע"ח, נפטרת חיה-שרה. על מצבתה חקוק בניה: ציון לנפש אמנו זכרה מרת ויזדרה בת ר' שמעון אשת זאב אברמוביץ. נלבע בת פ"ב לימי חייה ערך איר שנות התרע"ח לפ"ק. אבא אברמוביץ לא היה שביעיים בעת פטירתו, ואולם חיו היו מלאי מאבקים למחצעיתם באגדמת ראשונה לציוון, עד שראאה חנומה בעמלוי,

וראה את בניו בונתו קצרים פרי עמלן הווא ופי עמלן הום.
זאב אברמוביץ, בן של אברוזם ונכדו של המיסיד זאב אברמוביץ,
מספר שככל משכילי רוסיה באוטם ימי, ידע גם סבו את השפה
הארמנית על בוריה ובשגראותן רוטשיילד (הנרייך הירען) הגיע
לראשון ויבר עמוحسب בשפה הארץית וזה אף מתרגם את דבריו
בגראטן לחתושים

ועוד מספר הנכבד על סבו, שבתיחילת דרכו החקלאית במושבה עשה ניסויים בהפקת ברושם, עבר לגדל עצי תות ותולעי משי – משלא ראה ברכה באלה, קנה עוד פרות ערביות ואף בזה לא הצלחה, עד שעבר לטביעה ברםבים.

השולט והסתעפויותיה

אברהם (אריה) אברמוביץ נפטר בגיל 69. לאחר מותו פקר אסון כבר

האברמווצ'ים חותמים ומתחייבים לנתק כל קשר עם לוד.

את המשפחה, כאשר בנו ישראל נחרג בהתפקידים רימון, היה והבליל שבת, כאשר ישראל ואשתו מלה באו לבית אמו מלבה, לסייעות שבת. מספר ישראלי, שהיה איש תנועת המחרת לחי' (בראשן לץין יזען שגמ פעול בשלב מסוים בארגון "ההגנה", ובמחלמת השחרור ב-1948 עסק גם בליווי שירות לירושלים) הביא רימון, או מצא רימון בחצר בית הוויי. אותה שעה היו כל יתר בני המשפחה בסעודת שבת. הרימן אמרו היה להוית רימון אימונין או רימון הפחדה. תוך כדי טיפול בו חש ישראל שהרימן עומד להחפרוץ. הוא שkel אם אפשר להשליכו לרחוב, אבל הדרוחם מהה אגשים. בהדר היתה מרכות המשפחה, והוא יצא לחדר השני, הגמיד אליו את הרימן, וברז הוא נספה, היה זה בכ"ח בשבט תש"ח, פברואר 1948. אשתו מלה הייתה אז בהריון, ולבת שנולדה בעבר ומוק ניתן השם ישראללה, ע"ש אביה ישראל זיל. ביום היא ישראללה רוזנבויג

הצעדים לבית אברהם אברמוביץ

1. צפורה – נשואה לאפרים אשכנזי
2. זאב – נשוי לבתיה צלצליין
3. ישראל זיל – נשוי למלה ברונצקי
4. מתחיזו זיל – נשוי לענעה יונטי
5. חגי – נשוי לתחיה ארקין
6. שרה – נשואה לאלדר אלוני
7. בנימין – נשוי לעורדה פלדמן

סבא אברמוביץ דואג להשכלה בניו

סבא זאב אברמוביץ, שהיה איש משכיל, ידע שפות זרות, ומודע לטשא ההשכלה החשיבותה בחיים. שלח את בנו שמעון (סימין) לאדרה'ב ללימוד כלכלה, ואת בנו השני אליעזר (לזר) שלח לחוירצברג שבגרמניה ללימוד רפואי. עם גמר לימודי חזר דר' לזר אברמוביץ בן דב למשבה, בוגרתה שלא מעזבה דלא-אוכלסון – ואולי חש שהמושבה קתינה עלייו והוא שאף לעזאת למרחוב.

ב"ספר הזובל" של פרימן מסופר שב"ג אדר תרס"ב: "האר' לזר אברמוביץ (בן-יאב) בן איכר המשובח), התמנה לרופא בלבד מטעם המשלחת על משך ימי החולירע". כאשר פסקה מגפת החולירע הוא שב למשבה, בשנת תרס"ז והוא מוכר את נחלתו בראשון לציון.

דר' לזר התהנתן עם מרים נימן, בת וברון יעקב, שלידה לו שתי בנות: לאה ושרה. דר' לזר ירד מצרימה והתיישב בקריה. בעקבותיו באו לקהיר גם רעייתו ושתיה בנותיה. אשתו מרים נפטרה בעת לידתה

השלישית. הבנות לאה ושרה חזרו ארעה, שרה אומצה ע"י דודיה אחיה של אמה, ואילו לאה נשארה אצל סבתה מצד אמה בוכמן יעקב דר' לזר בקז'אכ התהנתן שנית במצרים עם מנהלת בית-ספר בשם ליהה בון שללה לו בת בשם לולה. ליהה בון נספהה במצרים כאשר חשמלית פגעה בת, ואשר לבתם של דר' לזר וליהה בון, לולה – מספרת לנו איילה אקרמן – בחתם של רות ואליזה לולטה וגינטו של אב אברמוביץ, שבשנת 1945, כאשר נשאה לשאול אקרמן, איש חיל האוויר הבריטי ששירה במצרים, הוא עשה את "יריח הדבש" עמו במצרים. אותה עת שירת במצרים דר' ישראל קלופין כרופא עצבי. הגיע רעיון הכירה הטיב את בתו של דר' לזר בקז'אכ, והוא שהביאה את איילה לביהם. שם נפנסה עם לולה, דר' לזר כבר לא היה בחיים, הקבינו שלו הוטב למעין חדריזורון לבבוז. הבת לולה נשאה – בכל הנראה – לטיס יונטלבּי בעבאס בריטניה וייתכן מאר שדייא היגרה עמו ליגנסלבּיה – הדבר לא ברור כל ערכו.

שתי בנותיו של אבי השושלת זאב אברמוביץ: הבת הבכורה צפורה (פאני) נשאה לביל'ז'י מנשה מאירוביין, שעבד זמן מה כפועל בכרמי של זאב אברמוביץ, שנודג לפרק את הביל'ז'ים, בשעה שעוזי מילאכרי המושבה שבעו בעימות עם הביל'ז'ים, מושום שרואו בהם מתחרים על תמיכת הכארךן. פאני ה比亚ה לעולם 3 ילדים. דוד נפטרה בדמי עולם מקדחת צווחה בהיותה בת 35 בס"ה. סבא זאב לא היה מוכן שמאירוביין חתנו יביא לבתו אם חורגת לנכרי, ורק היתה בתו השניה מרים (מניה) לאשתו השניה של מנשה מאירוביין שלדה לו 9 ילדים. בסה"כ היו למאירוביין 8 בנים ו-4 בנות.

מנשה מאירוביין היה איש-צייר ידו ע"ז ומוחזקה לה ורכות כתוב ונכתב עלייו.

ילדיו של מנשה מאירוביין'

באמורו, ילדה אשתו הראושונה של מנשה מאירוביין, צפורה (פניה) אברמוביץ', בתו של המיסיד זאב אברמוביץ', שלושה ילדים: אברם מאירוביין, לאה ארבל, ובורותה קִיצְבֵּי. משפטה פניה, נשא מנשה מאירוביין את אהותה, מרים אברמוביץ'. זו ילדה 9 ילדים ואלה הם: בריבוכבא מאירוביין (מנמייסדי "תבל' נוי לישראאל"), עוזא מאירוביין, נחמייה מאירוביין, עקיבא מאירוביין, יהודית דוטש, תהנה אנטיפלה, זאב מאירוביין, עמייזקא מאירוביין' וגנת מאירוביין.

הוא עשה לה פוק בלב

שמען, בנו בכורו של זאב אברמוביץ', נולד בשנת 1863 ועלה עם הוריו ב-1882 וזהו בן 19. 5 שנים לאחר שחזר מלימודי המכלה

בארה'ב הוא נשא לאשה את בלה גיטה בת שמואל וגרונה הירשפבל. ביתה של הירשפבלדים האברמוביץ' היו סמכים ועמדורים אחד לשני, וחסוי השכונות הטובים הוילדיים רומן בן שמעון לבלה גיטה. אביה, שמואל הירשפבל, היה ברוסיה יהודיה-יחסות של הבארון מנצטיפל, מושם שהירשפבל העיל את בנו של הבארון מקפיאה למאות באחד הערים. הבארון, לאות הוקרה, העניק "ליהודי" שלו בית-חרושת להרסינה בירג'ין.

וננה אפיודה: עדיה מספרת, שמואל וגרונה היו אנשי דתים מאוד, לא בר ואב זהה שרה אברמוביץ', כאשר חורי שני העדרים סיימו על נשואיהם בלה גיטה ושמעון ברייאב, הומינו וחורי הכליה את חורי החתן לאירועה ערב משפחתי, כאשר שמואל הירשפבל החל ליטול ידים הילך אחריו גם החתן שמיען אברמוביץ' ואו צוק הירשפבל ואמר: תראו, ווראו דער ני געעת זיך זיאשן (הנגי היה חולץ ליטול את יידי). ברכה שלילוני לבית יקוחיאלי – ננדתת הבכירה של בלה גיטה, מספרת, שהיא דיברה בהעזה על בעלה המנוח (נפטר ב-1924): "היא קראה לו סמיאן ויזבירה עליו שנים לאחר פטירתו, באילו רק אتمול התהנתן".

"כאשר גודלתי, ממה (נקרא להסבה) חקרה אותי אם יש לי בחור ואמרה לי: 'אל תחביבishi לספר לי! גם אני אהבתך, כאשר ראייתי אותך לראשונה זו עשה לי פוק בלב' – מספרת ברכה. בתו, גרטלה, אשתו של דוד הירוביץ', מספרת בזכרוןנותה, שאביה היה מן הבודדים בתושבתה, ברמי היו למופת. "זרוינו חנכו אותנו לתורה ולעכוזה" – מספרת גרטלה – "הזהירינו בתוך נפשנו את האהבה לעם, למולדת, לשודה ולאדמה. בזיזאב היה לעתים קרובות חבר וועד דמושבה, היה בין מייסדי חב' ל'ית צדק' והיה מראשמי 'הבנייה החופשיות'. בביתו נערכו לעיתים אסיפות וועד דמושבה חורות של הארכטורה, שנסדרה באותו ימים.

גרטלה: "המוסיקה והשירה השוו בבית תמיד אויריה של שמחה ואושרו". בזיזאב היה נэн בארכטורה ופעיל בה הוא שליח את עטו בכתבת קטעי דומור ושיריה.

כאשר נפטר חזה המונית הרצל, ירד ענן כבד של עצב וצער בגיןם של הבקרזאים. גרטלה: "בכלנו לבשנו סוטרים שחורים, האבל חורגת במושבה, ואבא הקיש מאמר מלך רגש וחינה למנהייג הנדרל, שהקريا אותו בעצרתיים שהתקיימה בבית'-העם לאחר מימי האבל. גם שיר מיוחד חיבר אבא לחניו של הרצל וזרבה ומונגת אותו בבית ואבא היה שר אותו".

את שני הסיפורים הפיקנטיים היכאים סיפרתי כבר בספר: "הוילדי רושמת". אני מכיא אותם שנית – בקיצור – מושם שאני מספר כאן,

שמעון ובלה גיטה ולידיהם.

בחרצ'בה, את תולדותיה של משפחת זאב אברמוביץ' המיסיד ואת ההיסטוריה הענפה של משפחה זו של נקרים, נינים ובני נינים – ירבן.

הה"ב אַרְוֹנָתָה של המושבה

שמה של אודלאידה (ערזה) יקוטיאלי לבית שמעון קרייזב. שנולדה ב-
1899. קשרו קשר בלתי אמצעי לביקורו השמי של הבארון אדמוני
ירושלים ורעייתו אודלאידה, במושבה - שם שיוכחה אותה - לימים
בכיניו חביבה "הבאראונסה".

הו אלה ימים, כאשר המושבה נחה עיירה, הן "מלוחמות היהודים" ון מתוצאות המרד נגד פקירות הבארון. בימים, כאשר הבארון העביר את האחריות על "מושבה של" לוי יק"א, הוא, לאט לאט, חוץ לעצם מatorium ואפטורופסות ישירה שלל על המושבות.

"הנగיב היזרע" הגיע ארעה באנייתו ב- 25.1.1899 וגו ביום הגיא לביקור חטוף בראשל"ג. על ביקור זה מספר חביב לוובן, שהבארון והברוניה הגיעו במפגיע באישוקיל. וזאת הדריך איכשהו לתושבים ובשעה 12 בלילה "חתקנסה כל המושבה לפגש את האיש הנעלם, לילאותו ולהזכירו בעלי אומר ודבירים. שם, הבנים הנזופים, ייחכו בקוצרירוח לקבל את אביהם ואישיזסדים ולא יוכל לכבות את רגשותם".

לטושבים. מקבל פניו באוחו ערבית, אמר הبارן: "אני בעצמי אינן חפץ עוד להוסוף לתה תמיוכת למושבות. רב לכם הנה כבר באחטן, ב"ה, עד מדרגת הדקלות לחווית מפרי עמל בפיקים ועליכם להברל מזחוא במעשה שגוררות. ממכר דין קשה, יען כי בכל מקום ונפש בתחריות. ישתרל לו כל אחד בערד עצמו. אם עבורות הכרומיים אינה מספקת עדין לפונטכם, כי תעסוק גם بعد איה ענפי העבודה" – מס' 1899, לודז' (לאח ארץ ישראל).

באותה שבת עשו כי הוז רוטשילד במושבה והתפללו בבית הכנסת. באותה הודמנת חניגית, לאחר קריאת התורה, מעין הבהירן – לבנון להשמי באזוני קחל המתפללים הרבה – שבעה מיהיר לבבוחו – נאום ביקורת ביותר על האיכרים "שונחו את האידיאות שלשמה עלו ארעה", בונים לחם בתיפאר ווונשים מתקשות בכובעינוות". הבהירן סיים את נאומו במילים אלה: "כל ישראל עינן וליבם אליכם, אליכם יתפללו, ונכם תקוחם. נאותם משועם".

דבריו הקשים של הבארון בוגנו כובעי הונאה שהנתנוו לסתורם בעוזרדים נשים, שם ישבה הבארונית אדרלאיד, הבניין אישקט בין המתפללות. הנשים חשו באיןוחות ניסו לוחפין את דעתה של הבארונית. תוך שעיניו, שהגדודורה אלה היפאריס אינה ורשה כלל,

שבתא בלה גיטה בן-זאב ונכדיה.

מפקדתו בונציה, הוחזר חביב ארעה ושימש כמנטורגן במפקה
הגטאות עד נסיגתוה מהארץ ב-1918.

הוא נשלח עי' מרכזו המורוים להיות מורה בראשון לציון. עם נשואית
עליה עברו בני הוזג לירושלים. ולאחר מכן תל אביב. גם מכרז את
כרים השקטים שעניהם קבלה בירושה מהזרה וכקסף זה הבן את ביתם
בשב' אפרים (כינוי שדר' ברגוריון). במושבה היה חבור ועד אגדות
ה"מכבי" ומעמל באגודה זו. בתל-אביב היה חביב מנהל כי"ס "העצמן"
ואחר כך מנהל כי"ס "גאולה". היה מפקד ב"גאגנה" ועד גיל 85 היה פעיל
במשמר הארץ.

אחיו הבכור, ישראלי יקוטיאלי, היה פעיל עליה בחיפה ואילו אחיו
הצעיר, יוסף יקוטיאלי היה יום ה"מכביה" הראשון (ראיה הראשונה
חלום יוסף).

בעת תחיות שנות אל לביון אברמוביץ', ה"באזרונטה" עדה
אדלאידה הייתה בת 55. בערוב ימיה מעיבים על חייה, מותה לפני שנותים
של חתנה, בעל בתה דוד, גרשון הראל, שלקה במחלה האלצהימר.
הלה לאיבור וגופתו נמצאה בעבר שישה שבושת (ראיה הסיפור בסיפור:
"חטאום אדם הוּך לאיבוד") ומותו הפתאומי, לפני שנה, של בנה
שמעון יקוטיאלי (נקרא ע"ש סבו שמעון ברזיאב), בעל זמירה
לבית קיפניס.

בתה השלוישית של בלחה גיטה, רות, למדה בעיירה והקotta בבית
המרקות הראשון, בראשון למלכה - מסורת בתה איליה. מאוחר יותר
המשיכה למלוך בכ"ח "הDSA" בירושלים, ומשיכה בכ"ח האנגלית
בירושלים. במלחמות העולם השנייה עברה לאחות ספרפה, טיפלה
בעולוי תימן במושבה, ארגנה לממיינים עראידאשונה ב"גאגנה". בטרם
נישואה עברה לביצר ברכמי אביה. שם, בעת הפסקת צהרים, שמה
את עיניה בפועל, חולץ עיר, בשם אליזו ליטה, לימים ממייסדי רמת
גן, בני הוזג הקימו משק חקלאי ברמתין. כאשר גדל שלוש בנותיהם:
אלילה אקרמן, יהאלה הראל ואסתר אויליל, חזרו לאישלאץ', שם גרו
שם גם נטענו בביתה של מילמן היישן, בו טמן דור הראשונים, אנשי-
בראשית, כולל המיסדים. זאב והיה שרה אברמוביץ'.

חביב המשוקל של חסידה בא לדי' ביתיה בשירתה והפה. כשהסביר
שמעון ברזיאב החל לעלמו, הדודה ז' חסידה שניהםה את ברכמי. בתה,
שונה ליפמן, מסורת בשמה, שיקבי ברמל מזרחי אף צילמו אותו
לצורך פרסום ליוניוטיה, אולם סבטה בלחה גיטה לא הסכימה לכך,
באומרה: "אני לא מוכנה שכלי שיכור וחזק בתמונה בת...".

חסידה נישאה לאילעור בקר - משפחת הבקרים היהודייה בראשון
לציון ובכפר גלעדי. אילעור בקר למד חקלאות במקה ישראל, היה
פרדסן במושבה. פורעים ערבים שרפו את פרדסיו ונגרעו את עצו, בשנת

ארזים" - באידיש, דיא ווברת לטובה את הדוד אדיה (아버יהם
אברמוביץ') שהיה מרכיבה על חמוור. הסוכרים שעמדו בזיאב נפטר
ב-1924 וווא בן 62 בס"ה. סבטה בלה גיטה הלהה לעלהה בט' בתומו
תשכ"א, 1961, והוא בת 90 במוותה.

לבלה גיטה ושמען בזיאב דיו 7 ילדים - 6 בנות ובן. (הוא למד עד
שי ילדות שמו בקטנותם ממחלות מעיים). סבטה גרוןה, אשת שמואל הירשפלד (ער' ש
במשך שנים ורבות מזכיר הוועד החקלאי בראשון לציון. דוד הירשפלד
עללה מלכוביה ב-1921; היה וובש ב'גאוד העבדה', היה "מוכתר"
ראשל"ץ וייצג אותה כפליפ השולטונות עד תום המנדט הבריטי בארץ.
במשך עשרות שנות חייו מזכיר הוועד החקלאי, הוא בעל בישורו
האיש והציבור, נעים הליכות ומוכרד על הכל. גרטלה למורה פסנתר
בקונסרבטוריון ע"ש "שלמייה" וגם הרבה לכתוב בכרוניק משפחתיים
ערוגים בה"י המושבה. ילידה דם: שמעונה וטרמן, דינה רץ, בטו
הווובץ ניצה ולפזון.

הבת השנייה, עדה, עבדה בצעירותה בבית יתומים לבנות בירושלים.
היא נזהנה בחוש טبعי ליחס אונש והיתה בת שיחה מעניינת. בעלה,
חביב יקוטיאלי, נdag לוחלצץ לומר: "ראיתי במושבה צמה והלכתי
אחרית, במרקלה, והייתה העמלה מוחברת לעדה..."

חביב הדוד אחד שלושת בניו של ברוך יקוטיאלי (וסטנוביץ')
מייסדי ה"חדר המתוקן" ברוסיה, שלמד ע"ש עברי בערבית. עם
יסודה של הגימנסיה העברית ביפו התייט האב, ברוך יקוטיאלי,
להללוות את בניו ארץ בחורש תמוז 1909 הגיעו ליפו האם, יונה
מרימ. חביב וויסק. בשנת 1910 עלה ארצתה בכור הרים, ישראל, וכמה
חודשים לאחר מכן עלה האב ברוך ואביו היישש אליעור וויסקה
בשנת תרע"ב (ונטמן בדור החותם). האב, ברוך יקוטיאלי, היה באץ
מוריה ב"תיכון" ובבית הספר של כי"ח (אליאנס).

חביב למד בצעירותו בישיבת לדה של הרב רינס. בירושלים למד
חביב בבית המדרש למורים של חכמת "עורא". חביב לקח חלק פעיל
ב"מלחמות השפות" שהתחוללה בארץ בשנת תרע"ד, בסוף שנת 1913.

המשיך בלימודיו בבית הדוד ששהה בארץ בראשון, כאשר רכבה
בשנת 1914, עם פזוץ מלחמת העולם הראשונה, באשר רכבה
הסכנה שהנתינים הרוסיים בארץ ישראל יגורשו מארצם מושום
שנחשבו "נתיני זאיב", החולטו שני האחים, חביב וויסק להשתען -
לקבל את הנtinyות העותמאנית. בשנת 1915 גייסו השלטונות 120
בחורים מתלמידי בית הדוד למורים ומורות גימנסיה "הרצליה",
ונשלחו לבי"ס ל��ני מילואים באיסטנבול - ביןיהם היה גם חביב.
כאשר הגיע הארץ הצעה הצעה הגרמנית, בן בריתם של התורכים, וקבע את

מנשר לעם כי בכל אטר ואטרו: "פנינו דרך לימים יבואו, שבכל אשר יפנו הכאים לבנות תרבות ולהושיב נשמות, ולמד מכל אשר עבר עלינו ומכל אשר עשינו, לכלת מעתה בדרך סוללה ואלמי אבותינו אל יעוזנו ואל יטשו לנצח".

1993

*

תורתי לישראל ורונצוויג, ובנותו של אב אברמוביץ' (הגבר) אהובה ארן ישראל טישל, שבאו לעזרתו בהקמת החומר לאגדה זו של בית אברמוביץ', נוכיר כאן, שלאב הגבר שטי בעות נספחה: שרה הלמיש וטליה געלן.

1994

ראשון העבודה של ש. ברזאוב במצרים.

1938. ב-1942 עברה המשפחה להתגורר בירושלים. אליעזר בקר היה בירושלים מנהל המתקה הטכנית של "עמידר", היה פרש מצטיין, וклиין מצטיין, בראשו בראשן לציון היה אחראי על "סליקס" של "ההגנה", יחד עם מיכאל לין וחומי זינגר. אליעזר נפטר ב-1969. כשהתאלבנה הסירה היא שיקמה עצמה בחוש החומר ומפתחה שלה ובהתמסורת לציור, וראתה ברכה בעבודתה האמנויות.

הבת חגי, הייתה ילדה יפה והובת תלתלים. אף לה דיה חוש ספרוי מפותח מאד, וחרונוטיה בכחובים מעזים במוניין ההיסטוריה בראשון לעין. היה לה חזש אמנותי מפותח מאוד, עסקה בעיזור ופסול. היא ישאה לד"ר ישראל קלורפיין, במלחתם העולם השניה התגוררו בני הוג בהילופוליס שבמצרים, שם שירת קלורפיין כרופא בעבאס הבריטי. לאחר מכן היה קלורפיין רופא בחוון ורופא מרוח יפה של קופת חולים הכלילית. את מאמריו הרפואיים ניתן למצוא בעיתונות הרפואית בארץ ו בחו"ל, קלורפיינים שתי בנות: ברכה קמחי ונואה דולב.

הבן, שמואל ברזאוב, היה טופס דוד במושבה, אחת הדרימות הסטגניות ב"פרלמנט" המקומי. כל חייו שמר על מסורת החקלאית ועבד את אדמות סבו ואדמות אביה. בנו, רוני ברזאוב, ממשיך את השושלת החקלאית, עד היום. בראשון לעין. שמואל נשא לאשה את ללה ליבת איוקסון, מראשי הפרדנסים ההיסטוריים ואיכרים בארץ.

בנייה היה שם בת בשם אצילה בנין. וכאן אנו מגאים למוניות לבית בלה גיטה ושמען בקייזר, חבעצלת. ישאה לדב כהן, שעלה ארעה מליטה ב-1934, באונית המעפילים הידועה "זילוס", היה חבר קיבוץ השומר הצעיר, ארצי ישראלי ג' בנחלת יהודה. במלחתם העולם השניה עבר בחשMAILי בביית-החולמים סרפנד (עריפין) היה חבר ב"ההגנה".

חבעצלת, שחוותה התתללים, נוהנה בכשרון מוסיקאי מפותח, אותו ירש מהאביה, שמען בקייזר, שהביא את הפנסטר הראשון במושבה ליבורנו. על פנסטר זה למד לפירוט, בנה שמען כהן, המלחין והמנצץ. על חייה של משפחת חבעצלת ודב כהן העיב מותה, לאחר מחלה קשה, של בתם נילי רוטמן, ודב בא ת-39 במוותה. בני הזוג שני ילדים נספחים – יעל ללב ויוסי כהן.

משפחות מסווגות במסתעפות והולכות לוורותין – נבדים ונינויים בנייניהם. צעדים לשני אנשי חזון זאב והיה שרה אברמוביץ', ששנתה תרם ב"חותיריו" מאחוריים עיר וארץ, ומפעל חרותתי, תקש יתד במעלה גבעת עיר-הקרוא, יתר שכל רוח סורה לא כללה לו ולא חובל לו עד עולם.

איך אמר אז, בשנות תרכ"ז המיסיד והחולם זאב אברמוביץ' – באותו